

Bruxelles, 4 mai 2023
(OR. en)

**Dosar interinstituțional:
2022/0277(COD)**

8679/1/23
REV 1

JUR 282
AUDIO 35
CODEC 684
DIGIT 77
MI 319
DISINFO 22
FREMP 118
COMPET 351
EDPS 5
DATAPROTECT 113
JAI 501
SERVICES 15
POLGEN 37

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Regulamentul privind Legea europeană privind libertatea mass-mediei – <i>Raport intermediar</i>

1. La 16 septembrie 2022, Comisia a prezentat o propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unui cadru comun pentru serviciile mass-media în cadrul pieței interne (Legea europeană privind libertatea mass-mediei, EMFA) și de modificare a Directivei 2010/13/UE¹. Propunerea a fost însoțită de o recomandare a Comisiei privind garanțiile interne pentru independența editorială și transparența în ceea ce privește proprietatea în sectorul mass-mediei, precum și de o evaluare a impactului.

¹ Doc. 12413/22 – COM (2022) 457 final.

2. La 21 septembrie 2022, propunerea privind EMFA a fost prezentată Comitetului Reprezentanților Permanenți (Coreper).
3. Grupul de lucru pentru audiovizual și mass-media a analizat textul propunerii în cadrul mai multor reuniuni derulate în perioada septembrie-noiembrie 2022², în timpul președinției cehe.
4. În timpul președinției suedeze, grupul de lucru a continuat analizarea propunerii în cadrul mai multor reuniuni derulate în perioada ianuarie-aprilie 2023, pe baza textului de compromis propus de președinție.
5. Președinția își propune să continue lucrările asupra propunerii, cu scopul de a se stabili un mandat al Coreperului privind întregul text până în iunie 2023.
6. Coreperul este invitat să transmită Consiliului raportul intermediar referitor la propunerea privind EMFA, astfel cum a fost pregătit de președinție și cum figurează în anexă, în vederea informării miniștrilor cu privire la lucrările realizate și la progresele înregistrate până în prezent în această privință.

² Grupul de lucru pentru audiovizual și mass-media a examinat evaluarea impactului la reuniunea sa din 29 septembrie 2022.

LEGEA EUROPEANĂ PRIVIND LIBERTATEA MASS-MEDIEI (EMFA)**RAPORT INTERMEDIAR AL PREȘEDINȚIEI****I. INTRODUCERE****1. Context**

La 3 decembrie 2020, Comisia a prezentat Planul de acțiune pentru democrația europeană, care urmărește capacitarea cetățenilor și construirea unor democrații mai reziliente în întreaga UE. Pilonii incluși în plan se axează, printre altele, pe consolidarea libertății și a pluralismului mass-mediei, precum și pe combaterea dezinformării.

În discursul privind starea Uniunii din 15 septembrie 2021, președinta Comisiei Europene, dna Ursula von der Leyen, a subliniat că Europa are nevoie de o lege care să garanteze independența mass-mediei și a indicat că, în 2022, Comisia va prezenta o propunere legislativă sub forma Legii privind libertatea mass-mediei.

Între 10 ianuarie 2022 și 21 martie 2022 a avut loc o consultare publică. Scopul acesteia a fost de a culege puncte de vedere referitoare la cele mai importante aspecte care afectează funcționarea pieței interne a mass-mediei.

La 16 septembrie 2022, Comisia a prezentat o propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unui cadru comun pentru serviciile mass-media în cadrul pieței interne (Legea europeană privind libertatea mass-mediei, EMFA) și de modificare a Directivei 2010/13/UE³. Ca parte a pachetului EMFA, a fost propusă și o recomandare complementară a Comisiei privind garanțiile interne pentru independența editorială și transparența în ceea ce privește proprietatea în sectorul mass-mediei⁴.

³ Doc. 12413/22 – COM (2022) 457 final.

⁴ JO L 245, 22.9.2022, p. 56.

2. Propunerea legislativă a Comisiei și evaluarea impactului

Propunerea de regulament privind EMFA are obiectivul de a stabili un cadru comun pentru serviciile mass-media pe piața internă. Ea se bazează pe Directiva serviciilor mass-media audiovizuale (DSMAV), dar, în același timp, modifică unele din dispozițiile acesteia.

EMFA acoperă domenii complexe și sensibile, care au legături cu alte domenii de politici, cum ar fi statul de drept și justiția și afacerile interne. Este prima dată când UE își propune să legifereze în domeniile libertății mass-mediei, pluralismului mass-mediei și independenței editoriale.

Propunerea legislativă privind EMFA se întemeiază pe articolul 114 din TFUE (apropierea actelor cu putere de lege care au ca obiect îndeplinirea obiectivelor pieței interne). Conține 28 de articole și 54 de considerente și modifică unele dispoziții ale DSMAV; îndeosebi, EMFA propune instituirea unui nou comitet european pentru servicii mass-media („comitetul”), pentru a înlocui actualul Grup al autorităților europene de reglementare pentru serviciile mass-media audiovizuale (ERGA), instituit prin DSMAV.

Propunerea privind EMFA urmărește patru obiective specifice pentru îmbunătățirea funcționării pieței interne a mass-mediei:

- stimularea activităților și a investițiilor transfrontaliere în serviciile mass-media
- sporirea cooperării și a convergenței în materie de reglementare
- facilitarea furnizării de servicii mass-media de calitate
- asigurarea unei alocări transparente și echitabile a resurselor economice

Raportul de evaluare a impactului referitor la EMFA justifică luarea de măsuri având în vedere problemele actuale care afectează funcționarea corespunzătoare a pieței interne a mass-mediei; dezvoltă obiectivele specifice de atins; justifică valoarea adăugată a UE și nevoia de măsuri UE, din punctul de vedere al subsidiarității; explorează soluții alternative și propune o alegere întemeiată; identifică părți interesate relevante; analizează impactul financiar, tehnic, bugetar și impactul în ceea ce privește afacerile, competitivitatea, libertatea mass-mediei, pluralismul mass-mediei și independența editorială; explică alegerea temeiului juridic și conformitatea propunerii cu principiile subsidiarității și proporționalității.

3. Stadiul lucrărilor la Parlamentul European

În ceea ce privește stadiul lucrărilor la Parlamentul European (PE), propunerea de regulament privind EMFA a fost anunțată în adunarea plenară a PE din 17 octombrie 2022. În urma discuțiilor interne, PE a confirmat următoarele:

- Comisia pentru cultură și educație (CULT), în calitate de comisie competentă, și dna Sabine Verheyen (PPE-DE) în calitate de raportoare pentru dosarul EMFA⁵.
- Comisia pentru piața internă și protecția consumatorilor (IMCO), în calitate de comisie consultativă, și dl Geoffroy Didier (PPE-FR), ca raportor pentru aviz.
- Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (LIBE), în calitate de comisie consultativă, dar având competență exclusivă în ceea ce privește articolul 4 alineatul (2) și articolul 20 alineatul (3). Raportorul pentru acest aviz este dna Ramona Strugariu (Renew/RO).

⁵ Dna Verheyen este totodată președinta Comisiei CULT.

În acord cu Consiliul și Comisia, obiectivul PE este de a ajunge la un acord general cu privire la dosarul EMFA înainte de alegerile pentru PE din mai 2024. Din această perspectivă, calendarul provizoriu de lucru al PE pentru 2023 este următorul:

- 31 martie: publicarea proiectului de raport
- 26 aprilie: prezentare și primă dezbatere în Comisia CULT
- 5 mai: termenul de depunere a amendamentelor
- iunie (data exactă de confirmat): vot asupra avizelor Comisiilor IMCO și LIBE
- iunie-august: lucru la textul de compromis în rândul comisiilor și al grupurilor politice, traducerea proiectelor de amendamente etc.
- 7 septembrie: vot în Comisia CULT⁶
- 16-19 octombrie (data exactă de confirmat): vot în plenul PE⁷.

Proiectul de raport al Comisiei CULT a fost publicat la 31 martie 2023 și conține 117 amendamente. Acesta salută propunerea privind EMFA, dar propune o serie de modificări pentru a modifica și/sau a clarifica anumite dispoziții.

Proiectul de aviz al Comisiei LIBE a fost publicat la 16 aprilie 2023.

Proiectul de aviz al Comisiei IMCO a fost publicat la 3 martie 2023.

⁶ Comisia CULT nu va vota cu privire la amendamentele LIBE pentru articolul 4 alineatul (2) și articolul 20 alineatul (3).

⁷ Proiectul de raport arată că „negocierile interinstituționale ar putea avea apoi loc până la sfârșitul anului 2023 sau la începutul anului 2024”.

4. Avizele organelor consultative ale Uniunii și ale altor factori relevanți

Comitetul Economic și Social European

În temeiul articolului 114 din TFUE, trebuie consultat Comitetul Economic și Social European (CESE) și, prin urmare, Consiliul a lansat procesul de consultare în octombrie 2022.

Plenul CESE și-a adoptat avizul privind EMFA la 14 decembrie 2022⁸. Acesta a fost prezentat ulterior la reuniunea Grupului de lucru pentru audiovizual și mass-media.

Comitetul European al Regiunilor

Deși consultarea Comitetului Regiunilor (ECoR) este opțională, Comisia a recomandat, în propunerea sa, consultarea acestuia⁹. La 16 noiembrie 2022, în temeiul articolului 307 din TFUE și al articolului 19 alineatul (7) litera (h) din Regulamentul de procedură al Consiliului, Comitetul Reprezentanților Permanenți (Coreper) a decis să consulte ECoR¹⁰.

Plenul ECoR și-a adoptat avizul privind EMFA la 16 martie 2023¹¹. Acesta a fost prezentat ulterior la reuniunea Grupului de lucru pentru audiovizual și mass-media.

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor

Deși consultarea Autorității Europene pentru Protecția Datelor (AEPD) nu este prevăzută în tratate, Comisia a recomandat, în propunerea sa, consultarea acesteia¹².

AEDP și-a adoptat avizul privind EMFA la 11 noiembrie 2022¹³. Acesta a fost prezentat ulterior la reuniunea Grupului de lucru pentru audiovizual și mass-media.

⁸ Doc. 16226/22.

⁹ A se vedea preambulul.

¹⁰ Doc. 14475/22.

¹¹ Doc. 7783/23.

¹² A se vedea considerentul 54.

¹³ Doc. 15569/22.

Serviciul juridic al Consiliului

La reuniunea sa din 29 septembrie 2022, Grupul de lucru pentru audiovizual și mass-media a solicitat Serviciului juridic al Consiliului (SJC) să analizeze temeiul juridic al propunerii.

Avizul SJC a fost publicat la 4 aprilie 2023¹⁴. El se concentrează asupra temeiului juridic al propunerii și nu ar trebui interpretat ca o evaluare a tuturor aspectelor juridice ale propunerii¹⁵. Ulterior, SJC și-a prezentat avizul în cadrul grupului de lucru sus-menționat.

¹⁴ Doc. 8089/23.

¹⁵ Avizul CJC publicat în doc. 8089/23 conține recomandări juridice protejate conform articolului 4 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul publicului la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei, și care nu sunt puse la dispoziția publicului de către Consiliul Uniunii Europene. Consiliul își rezervă toate drepturile legale în privința publicării neautorizate.

II. DEZBATERILE DIN TIMPUL PREȘEDINȚIEI CEHE

În cursul președinției cehe, a avut loc o prezentare inițială a propunerii privind EMFA în cadrul Coreperului la 21 septembrie 2022.

Ulterior, Grupul de lucru pentru audiovizual și mass-media a examinat propunerea Comisiei în cadrul mai multor reuniuni care au avut loc în perioada septembrie-noiembrie 2022.

La 29 septembrie 2022, Comisia a prezentat acestui grup propunerea privind EMFA, împreună cu evaluarea impactului și cu recomandarea Comisiei privind garanțiile interne pentru independența editorială și transparența în ceea ce privește proprietatea în sectorul mass-mediei. Numeroase state membre și-au exprimat sprijinul pentru obiectivele generale ale EMFA, dar au fost de părere că se impune o examinare mai aprofundată a unor articole specifice.

La reuniunile din 13 și 25 octombrie și din 8 și 16 noiembrie 2022, Grupul de lucru pentru audiovizual și mass-media a examinat în detaliu articolele 1-24 din propunerea privind EMFA.

La sesiunea Cultură, Audiovizual și Mass-media a Consiliului EYCS din 29 noiembrie 2022, președinția cehă a prezentat un raport intermediar referitor la propunerea privind EMFA. Miniștrii au salutat obiectivele propunerii și au subliniat importanța libertății și a pluralismului mass-mediei pentru democrație și pentru buna funcționare a pieței unice a UE. Ei au lăudat activitatea desfășurată în timpul președinției cehe și au constatat că vor fi necesare discuții suplimentare pentru a clarifica aspecte legate de subsidiaritate, temeiul juridic, independența autorităților naționale de reglementare și domeniul de aplicare al propunerii.

III. DEZBATERILE DIN TIMPUL PREȘEDINȚIEI SUEDEZE

În perioada 11 ianuarie-17 aprilie au avut loc opt reuniuni de câte o zi în cadrul Grupului de lucru pentru audiovizual și mass-media. Începând cu dispozițiile privind comitetul, articolele 1-16 au fost examinate în trei rânduri, împreună cu considerentele aferente, inclusiv pe baza a două seturi de modificări de compromis propuse de președinție. Articolele 17-25 au fost examinate în două rânduri, inclusiv pe baza unui set de modificări de compromis.

1. Crearea Comitetului european pentru servicii mass-media și noi proceduri de cooperare între autoritățile naționale de reglementare (articolele 7-16)

Potrivit evaluării generale a președinției suedeze, este iminent un acord în cadrul Consiliului cu privire la această parte a regulamentului. Statele membre au căzut de acord în mare măsură cu privire la orientarea care trebuie dată modificărilor în ceea ce privește comitetul și mecanismele de cooperare propuse pentru autoritățile naționale de reglementare. Există un acord larg pentru instituirea unor astfel de mecanisme și includerea comitetului ca facilitator pentru a emite avize fără caracter obligatoriu și pentru a asigura medierea între autoritățile de reglementare sau pentru a oferi asistență în materie de coordonare, prin alte mijloace.

Observațiile și propunerile statelor membre s-au axat în mare măsură pe echilibrul dintre implicarea Comisiei în deliberările comitetului și necesitatea de a garanta independența acestuia. Prin urmare, s-au propus mai multe modificări de fond în cele două seturi de propuneri de compromis, referitoare la înființarea, guvernanta și sarcinile comitetului, inclusiv la independența secretariatului acestuia, asigurată de Comisie.

Modificările de compromis propuse urmăresc de asemenea să asigure faptul că sarcinile comitetului se limitează la DSMAV și la acele părți din regulament care nu vizează în mod direct presa, și anume capitolul III, precum și la oferirea posibilității unei coordonări la nivel național cu alte autorități sau organisme de autoreglementare relevante.

În plus, unele state membre au solicitat clarificări și instrumente suplimentare pentru mecanismul voluntar propus de coordonare în ceea ce privește serviciile mass-media din țări terțe. Deși unele detalii nu au fost încă puse la punct, o mare parte a statelor membre a primit favorabil un proiect de propunere de compromis pentru a implica și mai mult comitetul.

2. Garanții generale pentru furnizorii de servicii mass-media, inclusiv de servicii publice de mass-media, și obligațiile ce le revin acestora (articolele 1-6)

Prima parte a regulamentului acoperă mai multe aspecte importante, și în același timp sensibile, pentru statele membre. Garanțiile pentru furnizorii de servicii mass-media și obligațiile acestora sunt importante nu numai pentru funcționarea pieței interne. Ele constituie, în același timp, esența politicii naționale în domeniul mass-mediei și variază în funcție de practicile culturale și constituționale din statele membre. Președinția a ascultat cu atenție chestiunile ridicate de statele membre în legătură cu armonizarea în acest domeniu sensibil și a încercat să răspundă nevoii de garanții comune pentru libertatea și pluralitatea mass-mediei. S-a propus să se precizeze mai clar că statelor membre le revine responsabilitatea de a asigura conținuturi diverse de știri și de actualități, precum și independența și buna funcționare a mass-mediei publice.

Deși nu s-a ajuns încă la un acord formal, modificările propuse până în prezent de președinție au fost primite favorabil și se pare că s-a ajuns la un acord pentru majoritatea dispozițiilor.

Cât despre articolul 4, care se referă la drepturile furnizorilor de servicii mass-media, inclusiv în ceea ce privește protecția surselor jurnalistice, mai sunt lucruri de făcut. Grupul de lucru pentru audiovizual și mass-media mai examinează încă redactarea exactă privind posibila utilizarea a programelor de spionare în legătură cu sursele jurnalistice. Chiar dacă toate statele membre sunt de acord cu o protecție comună solidă a surselor jurnalistice, dispozițiile care oferă posibilități pentru situații excepționale mai necesită discuții și ajustări suplimentare.

3. Serviciile mass-media într-un mediu digital, măsurile naționale pe piața mass-mediei care afectează piața internă, alocarea transparentă a resurselor economice și noua monitorizare a pieței interne a mass-mediei (articolele 17-25)

Ultima parte a regulamentului conține dispoziții de natură diferită. Pentru unele dispoziții, statele membre au aceleași puncte de vedere cu privire la orientarea care trebuie dată modificărilor, dar diferă într-o oarecare măsură în legătură cu altele. Numai un prim set de propuneri de modificare a fost dezbătut la nivelul grupului de lucru înainte de reuniunea Consiliului.

Președinția este de părere că, deși discuțiile referitoare la această parte a regulamentului sunt ceva mai puțin avansate decât cele privind primele două părți ale propunerii, direcția de urmat este clară. Discuțiile din cadrul grupului de lucru au fost clarificate din punct de vedere politic și tehnic, iar primul set de propuneri de modificare a fost primit favorabil. Pentru a răspunde preocupărilor statelor membre, președinția a propus modificări substanțiale menite să limiteze domeniul de aplicare al avizelor comitetului privind măsurile naționale de politici în domeniul mass-mediei la cele care au un impact semnificativ asupra pieței interne. În aceeași ordine de idei, președinția a propus modificări pentru a limita domeniul de aplicare al dispozițiilor referitoare la concentrările pieței mass-media la cele care ar putea afecta piața internă.

Primul set de modificări propus de președinție a vizat, de asemenea, consolidarea garanțiilor pentru furnizorii de servicii mass-media față de platformele online foarte mari, înăsprind în același timp condițiile necesare pentru a beneficia de aceste garanții. Obiectivul urmărit a fost de a găsi o procedură echilibrată care să sporească gradul de respectare a integrității conținutului aflat sub controlul editorial al furnizorilor de servicii mass-media, confirmând în același timp obligațiile clare ale platformelor online foarte mari de a combate dezinformarea și discursurile de incitare la ură. Statele membre sunt de acord că este important să i se încredințeze comitetului sarcina de a consolida dialogul dintre furnizorii de servicii mass-media video și platformele online foarte mari.

Dispozițiile privind măsurarea audienței și publicitatea de stat au ridicat semne de întrebare din partea statelor membre, deoarece dispozițiile naționale privind publicitatea de stat diferă în mod semnificativ. O modificare esențială propusă sub formă de compromis este de a permite statelor membre să respecte norme mai stricte sau mai detaliate privind publicitatea de stat la nivel național.

În cele din urmă, președinția a prezentat modificări pentru a clarifica exercițiul anual de monitorizare independentă avut în vedere de Comisie și pentru a spori transparența acestuia.

IV. LUCRĂRI ULTERIOARE

Grupul de lucru pentru audiovizual și mass-media își va continua activitatea legată la propunerea privind EMFA în lunile mai și iunie. Obiectivul președinției este de a stabili un mandat al Coreperului până în iunie 2023.
